

Directe investeringen in het buitenland: welke plaats bekleedt België?

Volgens de Conferentie van de Verenigde Naties voor Handel en Ontwikkeling (UNCTAD), scoort de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) goed voor directe investeringen in het buitenland. Die cijfers moeten echter genuanceerd worden wanneer de situatie voor België apart onderzocht wordt. Het Federaal Planbureau geeft zijn onderzoeksresultaten hierover weer in de Working Paper 06 'Directe investeringen in het buitenland: investeringsstroom vanuit en naar België'. Hierin wordt een analyse gemaakt van de investeringsstromen vanuit en naar België, zo ook hun sectorale en geografische spreiding.

Working Paper 6/01

De directe investeringen in het buitenland zijn ontegensprekelijk een belangrijke factor voor ontwikkeling en economische groei. De kenmerken en Belgische vooruitzichten van die investeringen worden in de publicatie beschreven. De paper is voornamelijk gebaseerd op gegevens uit de betalingsbalans.

Buitenlandse investeringen in België in de jaren 90

In de jaren 90 kende België twee grote buitenlandse investeringsstromen. De eerste golf is de periode 1990-1992 toen er nieuwe perspectieven ontstonden door de eenmaking van de Europese markt. De tweede periode begon in 1997 en ging gepaard met een spectaculaire groei van de inkomende en uitgaande investeringsstromen. De verklaring hiervoor is onder andere de introductie van de euro en de talrijke fusies en overnames van Belgische en buitenlandse ondernemingen.

Ook in de jaren 90 waren de investeringen naar België frequenter dan de investeringen vanuit België. Dit betekent dus dat België door buitenlandse investeerders beschouwd werd als een interessante economische draaischijf met als troeven een hoge productiviteitsgraad, een goede infrastructuur, een open economie, een gunstige geografische ligging of een hoge scholingsgraad van de Belgische werknemers (zie hiervoor de studie van het Federaal Planbureau 'Benchmarking: the framework conditions, a systematic test for Belgium' verschenen in maart 2001).

De BLEU op kop: een onrechtmatige plaats voor België?

De Conferentie van de Verenigde Naties voor Handel en Ontwikkeling (UNCTAD) kent de BLEU de eerste plaats toe in een wereldranglijst die opgesteld is op basis van de index 'directe investeringen in het buitenland' (DIB-index) voor de periode 1998-2000. Die index wordt verkregen door het gemiddelde van drie ratio's per land te nemen: het relatieve aandeel van de DIB ten opzichte van het relatieve aandeel van het bbp, het relatieve aandeel van de werkgelegenheid en het relatieve aandeel van de uitvoer.

Er mag echter niet uit het oog verloren worden dat twee elementen een belangrijke rol spelen voor de gunstige rangschikking van België: Luxemburg neemt een groot aandeel van de inkomende en uitgaande investeringsstromen van de BLEU voor zijn rekening en op het Belgisch grondgebied bevindt zich een groot aantal coördinatiecentra die een voordelig fiscaal regime genieten.

Als er geen rekening gehouden wordt met de bijdrage van Luxemburg en de coördinatiecentra, dan zou België een minder gunstige plaats bekleden, maar nog steeds tot de top 15 behoren!

Geografische en sectorale kenmerken

Geografisch bekeken, gaan de Belgische investeringen in het buitenland voor het grootste deel naar de vier buurlanden nl. Frankrijk, Duitsland, Nederland en Groot-Brittannië. Sinds 1995 namen de Belgische investeringen echter spectaculair toe in Polen, Tsjechië en Hongarije (landen die, van de kandidaat-lidstaten, de meeste economische en geografische troeven bezitten voor de Belgische investeerders).

Op hun beurt investeren de vier buurlanden het meest in België. Merk wel op dat het Amerikaans aandeel in de totale buitenlandse investeringen in België sinds 1996 constant daalt.

Sectoraal bekeken, werd er de laatste vijf jaar meer geïnvesteerd in de tertiaire sector zowel voor de inkomende als uitgaande investeringen. Die investeringsgroei is vooral van toepassing op bepaalde activiteiten zoals de banksector, coördinatiecentra, telecommunicatie of diensten aan ondernemingen.

Conclusie

De Working Paper toont aan dat Luxemburg en de Belgische coördinatiecentra een belangrijk aandeel hebben in de directe investeringen in het buitenland voor de BLEU.

De Working Paper 6/01 (NL, tekst en talrijke grafieken) kan afgedrukt worden van de website van het Federaal Planbureau (www.plan.be) of kan besteld worden bij het FPB door contact op te nemen met:

Herman Dekens
Federaal Planbureau
Kunstlaan 47-49
1000 Brussel

Voor bijkomende informatie kunt u contact opnemen met Patrick Vandenhove 02/507.74.27, pv@plan.be.